

Afslutningskonference

21. september 2023

Velkomst og dagsorden

Claus Stamer

Styregruppeformand,
Faglært er fedt

Pelle Nilsson

Direktør og partner,
Resonans Nordic

Dagsorden

- 15.00** Velkomst v. Claus Stamer og Pelle Nilsson
- 15.05** Tale: Afslutning på et vigtigt projekt v. Christa Lodahl
- 15.15** Kort introduktion til projektets baggrund og indsatser v. Pelle Nilsson
- 15.25** Paneldebat 1: Hvad har vi lært? m. Karin Topsø Larsen, Klaus Werner og Emil Kragh-Schwarz
- 16.10** Pause
- 16.20** Paneldebat 2: Hvad gør vi herfra? m. Lærke Mattesen, Cathrine Buchardt Hansen, Gitte Svart, Claus Jørgensen, Allan Westh og Merethe Sejer.
- 16:50** Afrunding og tak for denne gang v. Klaus Werner og Christa Lodahl
- 17:00** Vin, snacks, netværk / tak for i dag

Afslutning på et vigtigt projekt

Christa Lodahl

Erhvervschef,
Business Center Bornholm

Introduktion til projektet

Formål

At sikre den nødvendige arbejdskraft i fremtiden ved at udvikle, teste og dokumentere metoder, der kan få flere til at vælge, og fuldføre, en erhvervsfaglig uddannelse

Forskning har målrettet og kvalificeret indsatserne

DEA

OPTAG OG FRAFALD PÅ EUD – BORNHOLM

HVID

15-19-årige

Sammenligning

Andelen af unge, der optages på erhvervsuddannelser, er steget fra 10,3% i 2008 til 12,1% i 2019. Dette afspejler en generel tendens i Danmark, hvor optagelsen på erhvervsuddannelser er steget markant de seneste år. I Bornholm er optagelsen på erhvervsuddannelser steget fra 10,3% i 2008 til 12,1% i 2019. Dette afspejler en generel tendens i Danmark, hvor optagelsen på erhvervsuddannelser er steget markant de seneste år.

Figur 1.1: Andelen af unge, der optages på erhvervsuddannelser, er steget fra 10,3% i 2008 til 12,1% i 2019.

Alle data kommer fra Danmarks Statistik. Bornholm er sammenlignet med gennemsnittet for Danmark. Kilde: Danmarks Statistik, 2020.

HVID

FAGLÆRT ER FEDT

DEA

HVAD DRIVER UNGES UDDANNELSESVAGL - Desk research

November, 2020

Vejl og vejledning

Vejl og vejledning er en vigtig del af uddannelsesindsatsen. Det handler om at hjælpe unge med at træffe de rigtige valg og at støtte dem i deres uddannelsesrejse. Dette kan ske gennem vejledere, mentorer og andre professionelle. Det er vigtigt at sikre, at alle unge får adgang til vejledning og støtte, især dem, der har brug for det mest.

Vejledningsaktivitetens betydning

Vejledningsaktiviteter har en stor betydning for unges uddannelsesvalg. De hjælper unge med at identificere deres egne styrker og svagheder, og de giver dem råd og vejledning om, hvordan de kan nå deres mål. Dette kan være afgørende for, at unge får den rette uddannelse og dermed en god karriere.

De nære relationer og socioøkonomisk baggrund

Unge fra familier med lav socioøkonomisk baggrund har ofte mindre adgang til vejledning og støtte. Dette kan påvirke deres uddannelsesvalg og deres muligheder for at opnå succes på arbejdsmarkedet. Derfor er det vigtigt at sikre, at alle unge får adgang til vejledning og støtte, uanset deres socioøkonomiske baggrund.

Det sociale miljø og valget af erhvervsuddannelse

Unge vælger ofte deres uddannelse baseret på det sociale miljø, de er i. Hvis de ser andre i deres miljø, der går på en bestemt uddannelse, er de mere tilbøjelige til at gøre det samme. Dette kan være både positivt og negativt, afhængigt af, hvad miljøet repræsenterer.

Dobbeltuddannelser betaler sig ikke for de fleste

Dobbeltuddannelser, hvor man kombinerer uddannelse med arbejde, kan være en god mulighed for nogle unge. Men for de fleste er det ikke lønsomt, fordi lønnen på arbejdet ikke dækker de udgifter til uddannelsen. Derfor er det vigtigt at undersøge omkostningerne og fordelene ved dobbeltuddannelser grundigt.

HVID

FAGLÆRT ER FEDT

FAGLÆRT ER FEDT

Den gode praktikplads

Hvad forskningen ved om rekruttering og fastholdelse af lærlinge i praktikforløb

Sonforstør og RH Karit Tøsses Larsen
Center for Regional- og Turismeudvikling

Oktober 2021

FAGLÆRT ER FEDT

1. Introduktion

Faglært er et udviklings- og forskningsprojekt, hvis formål er (1) at fremme andelen af unge og voksne, der søger en erhvervsuddannelse, og (2) at øge andelen af gennemførte uddannelser. Dette projekts centrale spørgsmål er: Hvordan kan vi sikre, at alle unge får adgang til en god uddannelse, og hvordan kan vi sikre, at de får den rette uddannelse til deres egne behov og ønsker?

Et af de centrale spørgsmål er: Hvordan kan vi sikre, at alle unge får adgang til en god uddannelse, og hvordan kan vi sikre, at de får den rette uddannelse til deres egne behov og ønsker? Dette er et vigtigt spørgsmål, fordi det påvirker vores økonomi og vores samfund. Derfor er det vigtigt at undersøge dette spørgsmål grundigt.

Denne rapport er en del af projektet. Den handler om, hvordan vi kan sikre, at alle unge får adgang til en god uddannelse, og hvordan vi kan sikre, at de får den rette uddannelse til deres egne behov og ønsker. Dette er et vigtigt spørgsmål, fordi det påvirker vores økonomi og vores samfund. Derfor er det vigtigt at undersøge dette spørgsmål grundigt.

HVID

FAGLÆRT ER FEDT

Stort engagement og opbakning

8

Organisationer i
styregruppen

22

Organisationer i
advisory boardet

100

Virksomheder i
lærepladsoversigten

39

Virksomheder i
virksomheds-
kataloget

14

Unge
rollemodeller

Lokale oplysninger, vinkler og cases

FAGLÆRT ER FEDT

Uddannelsesagende Læringsvej Virksomhedsuddanning Virksomheder Arkiv Om Faglært er fedt Kontakt

"Vi glæder os altid til at få elever"

Overvejer du en erhvervsuddannelse?
 Det er mest af alle faglige uddannelser på Børnemat.

Skal du have en elev eller lærling?
 Det er faktisk en rigtig god idé.

Uddannelsesagende Læringsvej Virksomhedsuddanning Virksomheder Arkiv Om Faglært er fedt Kontakt

FAGLÆRT ER FEDT

Erhvervsuddannelse
 Når elever og lærlinge skal "over"

"Bare kast dig ud i det"
 "Skoleophold er virkelig fedt"
 "Der er godt styr på det praktiske"

FAGLÆRT ER FEDT

Det gode lærlingeforløb

Klaus Werner · 1 · Projektansvarlig i Faglært er fedt + Paketræner

Derfor oplyser Faglært er fedt et katalog over børnehøjske virksomheder, hvor grundskoleelever, kan komme på virksomhedsbesøg. Skal din virksomhed være med?

Virksomhedsbesøg gør fagene konkrete

Synes godt om · Kommenter · Del · Send

Fem hovedindsatser

- 1 Lærepladsoversigt**
- 2 Virksomhedskatalog**
- 3 Kommunikation til uddannelsessøgende**
- 4 Kommunikation og support til virksomheder**
- 5 Lokalt samarbejdsforum**

Lærepladsoversigt

En lokal oversigt over udbuddet af lærepladser giver et bredt og realistisk billede af mulighederne for uddannelse i de bornholmske virksomheder.

Viser stort udbud og stor variation.

Bedre lokalt overblik end lærepladsen.dk.

100

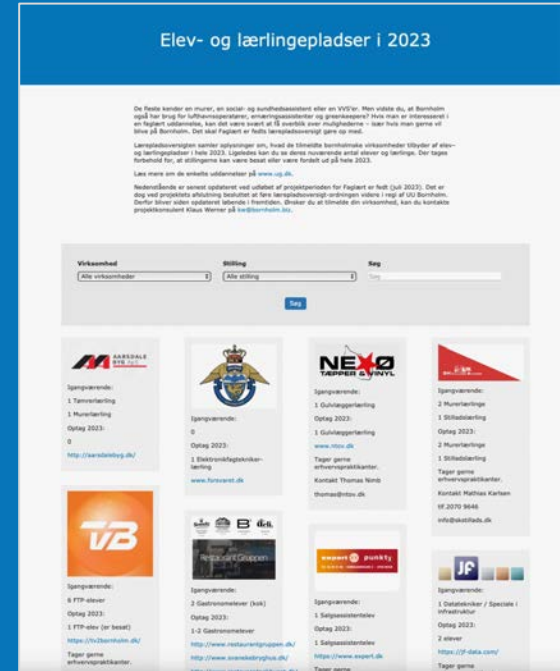
Virksomheder

300

Praktikpladser

60

Fag

Virksomhedskatalog

Et katalog over virksomheder skal gøre det lettere for skoleklasser at finde virksomheder til virksomhedsbesøg og praktikker, hvor man kan opleve bestemte fag.

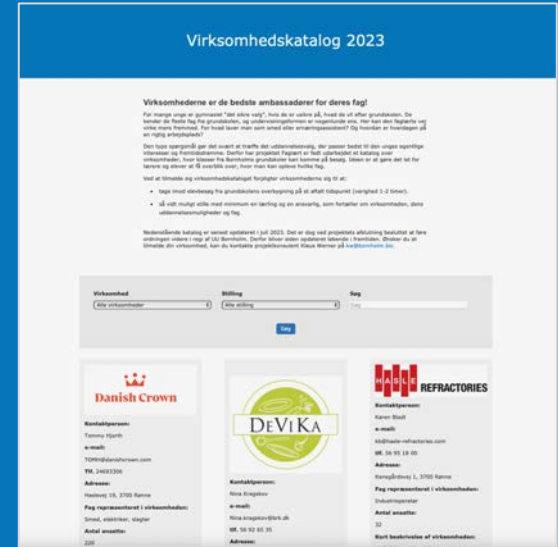
Tilhørende support-materiale hjælper lærere og virksomheder med forventningsafstemning og planlægning.

39

Virksomheder

60

Fag

Kommunikation til uddannelsessøgende

Kommunikation til uddannelsessøgende skal sikre opmærksomhed og tegne et attraktivt billede af den faglærte vej.

For at skabe identifikation og relevans er al kommunikation til uddannelsessøgende udarbejdet med lokale vinkler og lokale unge som hovedpersoner og rollemodeller.

13

Videoer

8

Portrætartikler

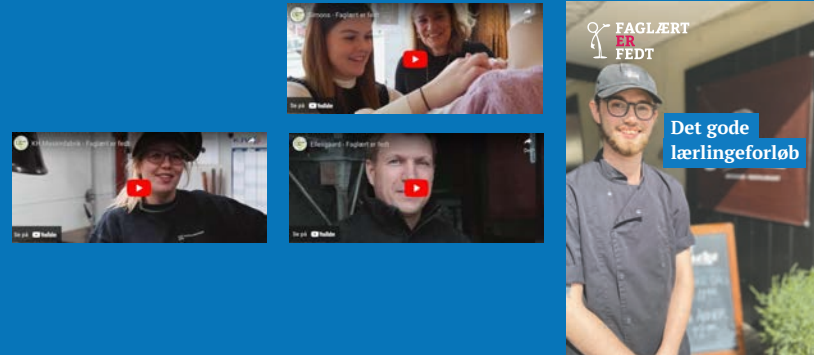
3

Pjecer

Kommunikation og support til virksomheder

Arrangementer og kommunikation skal sikre opbakning og hjælpe virksomhederne med at promovere deres respektive fag og skabe gode lærlingeforløb m.m.

Faglært er fedts projektkonsulent har været tilgængelig for spørgsmål og sparring i hele perioden.

2

Idékataloger

1

Pjece

3

Videoer

Lokalt samarbejdsforum

Advisory boardet har fungeret som lokalt samarbejdsforum.

Består af virksomheder, arbejdsmarkedets parter, uddannelsesinstitutioner og kommunale ledere (m. fokus på unge og beskæftigelse) – dvs. folk, der arbejder med problematikkerne i praksis.

Har mødtes to gange årligt, tre år i træk.

Møderne er strukturerede om faglige oplæg, statistik om unges valg af uddannelse, dokumentation for projektets fremdrift samt oplæg til planlagte indsatser og "bordet rundt".

- ✓ 3F
- ✓ Bornholms Landbrug & Fødevarer
- ✓ Bornholms Regionskommune,
- ✓ Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole
- ✓ Business Center Bornholm
- ✓ Børne- og Skoleudvalget
- ✓ Campus Bornholm
- ✓ CRT
- ✓ Dansk Byggeri
- ✓ Dansk Erhverv
- ✓ Dansk Industri
- ✓ Dansk Metal
- ✓ EL – forbundet
- ✓ FOA
- ✓ HK
- ✓ Høresta
- ✓ Job-, Udvikling- og Fritidsudvalget
- ✓ Resonans Nordic
- ✓ SMV – Bornholm
- ✓ Sparekassen Bornholms Fond
- ✓ Tekniq Bornholm
- ✓ Tænk tanken DEA

[Virksomhedskatalog](#)
[Lærpladsoversigt](#)
[Kommunikation og udførelser](#)
[Arrangementer](#)
[Om projektet](#)

"Vi glæder os altid til at få elever"

Fiere faglærte på Bornholm

Fra 2020-2023 har Faglært er fedt arbejdet med at udvikle og dokumentere nye metoder til at få flere til at vælge - og efterfølgende gennemføre - en erhvervsfaglig uddannelse. Blandt har været at sikre fremtidens arbejdskraft på Bornholm og samtidig samle erfaringer, som kan inspirere i resten af Danmark. Projektet er afsluttet medio 2023. Flere lejringer videreføres dog i regi af UO Bornholm - det glæder for lærpladsovervejen og virksomhedskataloget, som derfor også opdateres her på siden fremover.

Projektet er kendetegnet ved at tage udgangspunkt i det lokale erhvervslevs behov og muligheder. Tilgangen er valgt for at understøtte det lokale erhvervslevs behov optimalt og samtidig anvende virksomhederne som ambassadører - også for uddannelser, som ikke er repræsenteret på de lokale erhvervslokaler, men som er vigtige for det lokale erhvervslev, og som kan være relevante for de lokale uddannelsessøgende.

I slutrapporten nedenfor kan du læse meget mere om projektet og dets resultater og erfaringer. Via menuen øverst kan du desuden finde information om og eksempler på alle de materialer og arrangementer, som projektet har produceret. Du kan også se projektets lærpladsovervejen og virksomhedskatalog.

Fundamentlig kan vores materialer og erfaringer inspirere dig, der arbejder med rekruttering og fastholdelse inden for det erhvervsfaglige uddannelsessystem i andre dele af landet.

Fem hovedindsatser

- **Lærpladsovervejen:** En oversigt over det lokale udbud af lærpladser viser en stor variation med mere end 40 fag i 2023.
[Se oversigten](#)
- **Virksomhedskatalog:** Et katalog over virksomheder skal gøre det lettere for skoleklasser at finde virksomheder til virksomhedsbesøg og praktikker.
[Se kataloget](#)
- **Kommunikation til uddannelsessøgende:** For at skabe identifikation og relevans er al kommunikation til uddannelsessøgende udarbejdet med lokale vinkler og lokale unge som hovedpersoner og rollemodeller.
[Se eksempler](#)
- **Kommunikation og support til virksomheder:** Arrangementer og kommunikation skal sikre oplysning og hjælpe virksomhederne med at promovere deres respektive fag og skabe gode læringsforløb m.m.
[Se materialerne](#) og [læs om arrangementerne](#)
- **Lokalt samarbejdsforum:** Med sit advisory board har Faglært et godt styrings- og lokalt samarbejdsforum med repræsentanter på tværs af erhvervslev, kommune og uddannelsesinstitutioner.

Slutrapport

Hvad har vi lært?

- ✓ Der er stort behov for at hjælpe de unge med at vælge den rigtige uddannelse, og vi kan ikke gøre det med massekommunikation alene.
- ✓ Virksomhederne vil gerne stille praktikpladser til rådighed og promovere deres fag – men det kræver en håndholdt indsats at få dem i gang.
- ✓ Man kan nå stor opbakning, når man arbejder lokalt med bred inddragelse – men det kræver lidt tålmodighed at etablere stærke samarbejder på tværs.

... Faglært er fedts indsatser og erfaringer kan i høj grad skaleres til andre dele af landet.

Panel

Emil Kragh-Schwarz

Kommunikationsrådgiver,
Resonans Nordic

Klaus Werner

Projektkonsulent, Faglært er fedt

Karin Topsø Larsen

Seniorforsker, CRT

Spørgsmål

Hvad har vi lært om kommunikationen til de unge?

Giver materialet mening for de unge?

Vi har spurgt 36 unge, og overordnet er svaret "ja"

- **De har et stort behov for viden, og lærer noget nyt** – De ved typisk relativt lidt om deres muligheder.
- **Materialet skal være lokalt** - Alle foretrækker de materialer, hvor de kan genkende personer og steder.
- **Foretrækker billeder og video** – Meget få vil læse en brochure. Til gengæld må videoerne gerne være lidt længere.
- **Vil helst se jobsituationer** – Materialet fanger bedst, når billeder og videoer viser unge i jobsituationer. De vil gerne "mærke" hverdagen for den faglærte, mens de typisk er mindre interesserede i teknisk information om opbygning af uddannelser osv.

Vil de bruge materialet?

Ja og nej.

- **De vil næppe selv opsøge det** – De har svært ved at vurdere, hvad der er relevant, hvor de skal starte osv.
- **Behov for facilitering** – Vil i stedet spørge vejledere, forældre, venner og andre, der kender dem. Her kan materialet bruges i dialogen.
- **Opdager ikke materialet på Facebook og Instagram** – Kunne evt. fungere på TikTok og YouTube.

Så vores gode råd er

1

Kommuniker lokalt.

2

Fokuser primært på video og billeder.

3

Spred primært materialet via forældre, vejledere og lærere.

Spørgsmål

Hvad har projektet vist ift. aktivering og support til virksomhederne?

Vil virksomhederne være med?

Ja!

- De ser et tydeligt behov for at gøre noget.
- De mener, at projektet har skabt et tiltrængt fælles fokus på Bornholm.
- De små fag har fået ekstra opmærksomhed via det nye fælles talerør.
- De har vores materiale stående, når vi besøger dem.
- 100 virksomheder i lærepladsoversigten, 39 i virksomhedskataloget, stor tilslutning til arrangementer m.m.

Hvordan får man dem med?

Det kræver, at man rækker ud – telefonen virker bedst!

- Man skal fange dem i god tid – mange har tanken om at tage en elev, men får måske ikke taget beslutningen af sig selv.
- Rigtig meget af december, januar, februar og marts går med at indhente oplysninger for det kommende år.
- De har behov for let adgang til hjælp og sparring – har fx spørgsmål som:
  - Kan vi som virksomhed tage en elev?
  - Hvad skal vi gøre for at finde en elev?
  - Hvad er forventningen til os, når vi får en elev?
- Personlig kontakt til op mod 150 virksomheder årligt - meget tid går med at hjælpe selv eller sende videre til rette vedkommende.

Spørgsmål

Hvad har projektet vist ift. involvering og samarbejde på tværs at aktører?

Hvad siger medlemmerne af Advisory Board?

- Alle: Vigtigt at det er tværfagligt – lærer meget af andres ”virkeligheder” og erfaringer.
- Flere: Vigtigt at processen faciliteres – uformel stemning og tillid.
- Arb. parter: Vigtigt at der tages udgangspunkt i de systemer, der allerede findes – *et fælles forum eller faglige fora?*
- Virk: Glad for faktaoplæg og konkret viden.
- Virk: Kan bruge et fælles forum som anledning til at ”skubbe til” andre virksomheder.
- Virk: Fint med forum, men det er indsatserne, der tæller (støtte virksomheder).

Fra projekt til varig indsats: Er der brug for et fælles fagligt forum?

- Advisory Board har spillet en tværgående rolle for at fremme en fælles indsats for flere faglærte.
- Der er stadigvæk et stort behov for de fagbaserede samarbejder (fx Lokale uddannelsesudvalg).
- Ikke et snakkeforum, men et handlingsforum, der kan søge projektmidler og igangsætte fælles indsatser.
- Den samlede perspektiv: Vigtigt at det er tværfagligt og tværsektorielt.
- Vigtigt at der er sekretariatsressourcer til at drive et sådant forum: Vidensoplæg (forældreindsats, udsatte unge, den gode læreplads), "pleje" medlemmerne, herunder forventningsafstemme formål, målsætninger og indhold.

Vi ses 16.20

Hvad gør vi herfra?

Spørgsmål

- Hvordan hjælper vi bedst de unge med at træffe det rigtige valg?
- Hvordan fastholder vi de unge på uddannelsen?
- Hvordan hjælper vi forældrene med at være gode medspillere?
- Hvordan hjælper vi virksomhederne med at være gode medspillere?
- Hvordan sikrer vi et optimalt samarbejde på tværs?

Panel

**Lærke
Mattesen**

Elev hos
Knudsker-el

**Cathrine
Buchardt
Hansen**

Mor

**Gitte
Svart**

Leder af
Ungeporten

**Claus
Jørgensen**

Uddannelseschef
hos Campus
Bornholm

**Allan
Westh**

Arbejdsmarkedschef
hos Bornholms
Regionskommune

**Merethe
Sejer**

Værkfører hos
KH Maskinfabrik ApS

Tak for denne gang

Christa Lodahl

Business Center Bornholm

Klaus Werner

Faglært er fedt

Tak for i dag!